

НОВИ СИНДИКАТ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ СРБИЈЕ

ПИБ: 108080360; МАТИЧНИ БРОЈ: 17834681

НАЗИВ ДЕЛАТНОСТИ: Делатност синдиката

ШИФРА ДЕЛАТНОСТИ: 94.20

ТЕКУЋИ РАЧУН: 160-389774-89 Banca Intesa АД Београд

ЗАСТУПНИК: Братислав Цветковић, председник

АДРЕСА: Ул. 7. јули 66, 18220 Алексинац

Број: 01-Сл/2021

Датум: 17.07.2021. године

**МИНИСТАРСТВУ ЗА РАД, ЗАПОШАЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА**
за министарку Проф. др Дарију Кисић- Тепавчевић
ул. Немањина бр. 22 – 26
11000 Београд

**ПРЕДМЕТ: ЗАХТЕВ ЗА ХИТНО СТАВЉАЊЕ ВАН СНАГЕ ИЗДАТЕ
ПРЕПОРУКЕ БР. 560-00-316/2021-09**

Поштована министарка,

Дана 15.07.2021. године сте издали и доставили установама социјалне заштите Препоруку за запослене у установама социјалне заштите за смештај корисника и организацијама социјалне заштите за пружање услуге домског смештаја при повратку на рад у установу/организацију социјалне заштите, Бр. 560-00-316/2021-09. Ова Ваша препорука се односи искључиво на запослене у установама за домски смештај а не и на запослене у осталим установама. У предметној препоруци Ви сте препоручили „да сви запослени који нису вакцинисани, након повратка са одсуства са посла не могу започети са радом у установама социјалне заштите без поседовања негативног PCR теста, а који не сме бити старији од 48 сати“, те одредили да се тестирање врши о трошку запосленог. За поступање по датој препоруци сте задужили директоре установа. Из смисла ове „препоруке“ сматрамо да јасно суштински произилази у скривеној форми издати налог директорима да поступе у складу са њоме. У условима постојања наредбе министра здравља то значи да директори који поступе у складу са овом препоруком, и након донете одлуке надлежног органа установе да се поступа на начин утврђен истом, морају у складу са чл. 193. Закона о раду да донесу одговарајуће решење којим забрањују рад запосленог који ступа на рад након одсуства, и налажу му удаљење са његових послова односно из круга установе.

Дужни смо да упозоримо да би се било каквим поступањем органа послодаваца којим се на најочигледнији начин крше Уставом и законом гарантована права запослених, било прекршено пре свега њихово право на рад, и на обављање послова ради којих су закључили уговоре о раду са установом. Наметање неких обавеза за које не постоји валидан правни основ нити у једном закону или другом пропису као прописима предвиђене обавезе запосленог на раду или у вези са радом, представља акт јасног кршења Уставом и законом утврђених права запослених, односно акт свесног кршења права запослених из радног односа. Уз то је послодавац у обавези да запосленом надокнади сву проузроковану штету незаконитим чином. Осим тога, такође би се тиме захтевало да о свом трошку доказују да су здрави да би радили и починио акт јасне дискриминације одређеног броја запослених, који нису прекршили ниједну прописану забрану, како у односу на друге запослене у самој установи социјалне заштите, тако и у односу на запослене у другим установама социјалне заштите на које се ова препорука не односи, а нарочито на остале запослене у Републици Србији.

Из свих наведених разлога Вас позивамо да ставите ван снаге Вашу предметну препоруку, у садржини како је дата, с обзиром да услед њене примене може доћи до поступања и аката којима се крше Уставом и законом гарантована права запослених на раду и у вези са радом.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е:

НССЗС може у потпуности да разуме Ваше настојање да у што већој могућој мери Буду заштићени животи и здравље корисника на домском смештају у установама социјалне заштите, а то је интерес и синдиката а и свих запослених у тим установама. И као што сте и сами јавно истицали, запослени у установама социјалне заштите, који су између осталог и са далеко најнижим платама у целом јавном сектору, су току целокупног трајања епидемије својим изузетно пожртвованим радом и излагањем личном ризику, и жртвовањем личних и породичних интереса зарад заштите корисника, допринели да последице угрожавања живота и здравља корисника у установама за смештај у односу на све установе сличног типа у свету у Србији Буду најмање. НССЗС може да разуме и ваше страховање да дође до новог таласа заражавања „делта“ варијантом SARS-Cov 2 вируса, и то корисника који нису вакцинисани, али и до реинфекције већ вакцинисаних. Сви запослени у установама настоје да до таквих последица не дође, без прављења било какве разлике међу њима, и настоје да се применом прописаних мера тај ризик смањи.

Али, НССЗС, као синдикат који штити Уставом и законом утврђена права запослених, односно својих чланова, са друге стране, не може да прихвати било какве акте органа власти нити акте органа послодаваца којима се крше гарантована права запослених на раду у установама социјалне заштите, а такође ни да се по било ком основу врши било каква дискриминација запослених, а што би се поступањем у складу са овом препоруком јасно чинило. Прописи наше државе забрањују да се од запосленог захтевају докази да је здрав да би могао да ради у складу са својим уговором о раду, и ниједном конвенцијом или прописом није одређено да то мора да буде о трошку самог запосленог, нарочито да то може да се ради на основу примене мере добровољне индивидуалне превенције. Ово тим пре што је свака вакцинација против овог вируса, сагласно прописима из области заштите становништва од заразних болести, потпуно добровољна, односно вакцинација у овом случају не спада у обавезне у смислу Закона о заштити становништва од заразних болести и издате наредбе министра здравља. Исти Закон, са друге стране, јасно одређује да се средства за примену мера у заштити становништва од заразних болести, па тиме и средства за евентуална тестирања запослених у складу са прописаним посебним мерама, у складу са чл. 8., 14., 17. и 70., опредељују у Буџету Републике, у разделу министарства здравља, или преко РФЗО-а. Осим тога и чл. 10. Закона о безбедности и здрављу на раду забрањује да било која мера буде на финансијски терет запосленог, и то би било противзаконито.

Не улазећи сада у детаљније и шире образлагање која би све од законом гарантованих права запослених била прекршена, и анализу сваког прописа који се тиче овог питања, НССЗС једино указује да послодавац нема апсолутно никакав законски основ да захтева од запосленог да се излаже било каквом финансијском трошку да би доказивао да је здрав да би радио. Послодавац је дужан да запосленом омогући да ради, и може да га у прописаним случајевима пошаље на преглед уколико посумња да је здравствено способан или да постоји ризик да ради на пословима свог радног места у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду. При томе је послодавац тај ко је према прописима у обавези да сноси трошкове тог прегледа на који упућује запосленог. Послодавци и иначе тако поступају у случајевима свих превентивних или циљаних прегледа у погледу свих других болести које су заразног карактера. Послодавац нема права да спречи запосленог да ступи на рад након повратка са одсуства са рада (годишњи одмор, боловање, неплаћено одсуство), и да обавља послове у складу са уговором о раду и утврђеним распоредом рада, осим у стриктно законом одређеним случајевима, а о чему је дужан да донесе и запосленом уручи писмено решење. Свако другачије поступање би било кршење уговора о раду.

Стога Вам се и обраћамо овим захтевом за стављање ван снаге препоруке пре него што би услед њене примене могло да наступи оштећење права неког од чланова НССЗС, а што би узроковало потребу да се НССЗС обраћа другим државним органима и међународним телима за заштиту конвенцијама утврђених права из радног односа и по основу рада, или покреће одговарајуће судске поступке односно друге поступке пред надлежним органима.

С поштовањем,

ПОТПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА:
Драгана Новаковић, с. р.

Достављено:

- Министарству и установама